

3-7-2024

Mitigatieplan en ecologisch werkprotocol beschermde soorten

Graspeel 15, Zeeland

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

ECOLOOG BNL ADVIES

*Mitigatieplan en ecologisch werkprotocol beschermde soorten
op de locatie:*

Graspeel 15, zeeland

Colofon:

Opgesteld door: BNL advies
Telefoonstraat 2
5428 GJ Venhorst
T: 06 18 90 46 06
E: info@bnladvies.nl
W: www.bnladvies.nl

Projectlocatie: Graspeel 15
5411 LB Zeeland

Status: definitief
Versie: 23010.NOZ
Datum: 03-07-2023
Auteur: [REDACTED]

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

© copyright BNL advies 2024

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. BNL advies kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Inhoud

Colofon:	1
1. Inleiding	4
2. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen plannen	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Te slopen bebouwing	6
3. Mitigatie- / compensatieplan.....	7
3.1 Steenmarter	7
3.1.1 Werkwijze	7
3.2 Werkzaamheden bij amovatie	9
3.3 Werkzaamheden bij bouw woningen	9
3.4 Aanbrengen van de tijdelijke / permanente voorzieningen	10
3.5 Marterhoekjes.....	10
4. Ecologisch werkprotocol.....	11
4.1 Werkzaamheden	11
4.1.1 Planning	11
4.1.2 Maatregelen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden.....	11
4.1.3 Maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.....	12
4.2 Uitwerking risicoanalyse	13
4.3 Risicomanagement.....	14
Deskundig handelen	14
Werkinstructie	14
4.3.1 Zorgvuldig handelen.....	14
4.4 Verzamelen en uitwisselen van gegevens	15
Inventarisatie	15
Overdrachtsmomenten	15
5. Communicatie gedurende de locatieontwikkeling.....	16
5.1 Taakverdeling	16
Uitvoerder	16
Projectleider	16
5.2 Overlegmomenten	16
Wekelijks	16
Periodiek	16
5.3 Overlegmomenten met onderaannemers	16
5.4 Calamiteiten.....	16

6.	Andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging)	18
6.1	Gebruik gedragscode	18
6.2	Ander bevredigende oplossing	18
7.	Gunstige staat van instandhouding	19
8.	Wettelijk belang.....	20

1. Inleiding

Op de locatie Graspeel 15 te Zeeland (NBr) worden voormalige stallen gesloopt, om nieuwbouw van woningen mogelijk te maken. Deze werkzaamheden kunnen van invloed zijn op de aanwezige flora en fauna binnen het plangebied.

In januari 2023 is door BNL advies B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd (rapportnummer: 23010.QFF). Uit dit onderzoek blijkt dat het aannemelijk is dat het plangebied (bebouwing en omliggende gronden) onderdeel is van de functionele leefomgeving van gebouwbewonende vleermuizen, huismussen, kerk- en steenuil en marters.

Doelstelling mitigatieplan.

Vanaf april 2023 t/m september 2023 is een nader onderzoek naar de mogelijk aanwezige beschermde soorten uitgevoerd door BNL advies B.V.. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de steenmarter gebruik maakt van het plangebied als voortplantingsplaats.

Doelstelling mitigatie- en compensatieplan.

De doelstelling van het mitigatie- en compensatieplan is het treffen van maatregelen ten behoeve van de betreffende soort en hiermee de mogelijk negatieve effecten op deze soorten te verzachten. Ook staat in het plan beschreven op welke locaties nieuwe voorzieningen geplaatst gaan worden in de vorm van marterboxen, zodat de steenmarter binnen het plangebied een nieuwe mogelijke vaste rust-, voortplantings- en schuilplaats vindt. Resultaat van de maatregelen moet zijn dat de staat van instandhouding van de soort, voor zover deze door de sloop in het geding is, gunstig is en blijft, waardoor geen bezwaar bestaat voor het afgeven van een ontheffing.

Doelstelling ecologisch werkprotocol.

In het ecologisch werkprotocol staat duidelijk omschreven hoe de initiatiefnemer zorgvuldig te werk gaat, om negatieve gevolgen en effecten op de (beschermde) soorten flora en fauna tegen te gaan.

2. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen plannen

2.1 Algemeen

Het plangebied is oostelijk gelegen van de kern van het dorp Zeeland (zie afbeelding 1). De bestaande kavels zijn momenteel in gebruik als bedrijfskavel met woning, bedrijfsbebouwing en bijgebouwen. Het overige deel van de kavel fungeert als tuin en weide met daarin diverse beplantingen.

Afbeelding 1: Globale ligging van het plangebied, aangeduid met de rode cirkel. Bron: Kadviewer.map5.nl, 30-01-2023

Het plangebied / de onderzochte omliggende gronden, zijn in afbeelding 2 weergegeven. De vaste verblijfplaats van de steenmarter is aangetroffen in gebouwen 1. Het betreffen voormalige veestallen welke grotendeels op instorten staan (zie afbeelding 3 t/m 6).

Afbeelding 2: De kavels met kavelnummers: 1566 en 1567, welke bezocht en onderzocht zijn op de aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna. De te slopen bebouwingen zijn weergegeven binnen het paars kader. Bron: Kadviewer, datum: 30-01-2023

2.2 Te slopen bebouwing

De te slopen bebouwingen waarbinnen de vaste verblijfplaats van de steenmarter aanwezig is, is afgebeeld in afbeelding 3 t/m 6.

Afbeelding 3 t/m 6: Bestaande te slopen voormalige stallen waarbinnen de vaste verblijfplaats voor de steenmarter is. Bron: BNL advies.

3. Mitigatie-/ compensatieplan

Hieronder worden de te nemen mitigerende en compenserende maatregelen besproken. De Omgevingswet vraagt ons om op de volgende wijze met eventuele negatieve effecten van een ingreep om te gaan: eerst voorkomen of vermijden wat voorkomen kan worden, dan mitigeren wat verzacht kan worden en dan de negatieve effecten die met de voorgaande maatregelen niet voorkomen en/of verzacht kunnen worden, i.c. de resteffecten, compenseren. Daarbij moeten maatregelen voor mitigatie en compensatie:

- bewezen effectief zijn of moet er in ieder geval goed aannemelijk kunnen worden gemaakt dat ze effectief zullen zijn.
- gerealiseerd en functioneel zijn voordat de effecten van de ingreep gaan werken.

3.1 Steenmarter

Tijdens het onderzoek met wildcamera's is de steenmarter meerder malen vastgelegd. Ook zijn er verspreid in de te slopen stallen prooidieren aangetroffen. Tijdens de vleermuisonderzoeken zijn meermaals steenmarters (adulten en later ook juvenielen) waargenomen op de daken van de te slopen stallen. Nagenoeg iedere onderzoeksrunde kwamen ze een 'kijkje' nemen, waarbij ze vanuit het noordoosten over de daken en door beplantingen ons naderden.

3.1.1 Werkwijze

De werkzaamheden zullen als volgt worden uitgevoerd;

- Voorafgaand aan de geplande sloopwerkzaamheden worden 3 permanente steenmarterkasten/ kunstbouwen aan de rand van het projectgebied geplaatst. De locatie van deze kasten bevinden zich in het noord-, noordoosten en noordwesten van het projectgebied (zie figuur 2). De groenstructuur van bomen aan de noord en noordoostzijde zullen blijven behouden. Daarnaast wordt er een nieuwe groenstrook met bosplantsoen en bomen aangelegd (zie figuur 3 groeninrichtingsplan). Om deze reden is dit de meest optimale plaats voor de compensatie. Hierdoor kan de steenmarter bij tijdelijke verstoring van zijn verblijfplaats uitwijken naar een andere verblijfplaats, waardoor het projectgebied ten alle tijden als verblijfplaats kan functioneren. De steenmarterkasten worden in mei 2024 in het projectgebied geplaatst, zodat er voldoende gewenningstijd voor de steenmarter is om de tijdelijke verblijfplaats te kunnen ontdekken, voor dat de sloop plaats gaat vinden buiten het voortplantingsseizoen;

1x Marter-nestkast onder takkenhoop:

De takkenhoop (zie afbeelding 8) is droog en vrij van tocht aangelegd met natuurlijke materialen (blad, stro etc.). Centraal onderin de takkenhoop is de nestkast geplaatst. Daarbovenop komt een laag van ten minste 0,5 - 1 m takken of snoeiafval. Op de locatie wordt begroeiing aangeplant (struiken), zodat deze in de omgeving wordt opgenomen.

1x Marter-nestkast onder steenhoop:

De steenhoop (zie afbeelding 8) wordt droog en vrij van tocht aangelegd met , in de omgeving aanwezige, materialen (puin, tegels, etc.). Centraal onderin de steenhoop wordt de nestkast geplaatst. Daarbovenop komt een laag van ten minste 0,5 - 1 m stenen, puin en andere materialen die ter plaatse aanwezig zijn. Op de locatie wordt begroeiing aangeplant (struiken), zodat deze in de omgeving wordt opgenomen.

1x Marter-nestkast in boom:

De nestkast (zie afbeelding 7) wordt op minstens 2,5 meter hoogte in een van de bomen in de singel aan de noordoostzijde van het plangebied gehangen.

Afbeelding 7 en 8: Marternestkast en marternestkast onder takken- of steenhoop.

Figuur 2. Locaties geplaatste maatregelen ter mitigatie van de steenmarter. Nestkast onder takkenhoop (rode cirkel), Boomkast (gele cirkel). Steenhoop (oranje cirkel).

- De amovatie werkzaamheden aan de bebouwing worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de steenmarter. Dit betreft de periode van augustus tot en met februari;
- Een week voordat de daadwerkelijke sloop van het gebouw kan plaatsvinden, wordt gecontroleerd of de steenmarter in de te slopen delen afwezig is om zo verwonding of doding en daarmee een overtreding van de Omgevingswet te voorkomen;
- Alle bovenstaande mitigerende maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige op het gebied van steenmarters.

3.2 Werkzaamheden bij amovatie

De werkzaamheden van de amovatie van de schuren duren c.a. 6 weken. Met de werkwijze worden de daken en zijwanden, inclusief asbesthoudend materiaal, verwijderd. Daarna het frame van de bebouwingen overige zaken. Op het terrein vindt asbestsanering plaats. Waarna het terrein vlak wordt afgewerkt.

3.3 Werkzaamheden bij bouw woningen

De 3 nieuw te realiseren bouwkavels worden ingericht na verkoop van de kavels. De bestaande woning op het meest zuidelijke kavel is reeds gerealiseerd en blijft behouden. Wel zal rondom de woning diverse opstallen gesloopt worden en de bestaande loods wordt verkleind.

Figuur 3. Groeninrichtingsplan.

3.4 Aanbrengen van de tijdelijke / permanente voorzieningen

Voor de verblijfplaats van steenmarter worden direct permanente voorzieningen aangebracht. Er worden 3 permanente marterkasten/kunstbouwen gebouwd binnen de rode cirkels (zie figuur 4) en 1 voorziening na sloop van de bebouwing binnen de gele cirkel (zie figuur 4). De vierde verblijfplaats betreft een marter-nestkast onder steenhoop.

Figuur 4. Tijdelijke/ permanente voorzieningen binnen rode cirkels. Nieuw te plaatsen permanente voorziening binnen gele cirkel na amovatie bebouwing.

3.5 Marterhoekjes

Dichtbegroeide overhoekjes en bosjes vormen eveneens een geliefkoosde plek voor de kleine marterachtigen. In een tekort kan worden voorzien door aanleg van kleine perceeltjes hakhout en struweel, waarin dode bomen, sprokkelhout, boomstronken en -stobben worden achtergelaten. De perceeltjes hoeven niet groter te zijn dan een are, maar ze mogen niet verder uit elkaar liggen dan 500 meter, tenzij daartussen dekkinggevende vegetatie aanwezig is.

4. Ecologisch werkprotocol

4.1 Werkzaamheden

Het werk, welke negatieve effecten op beschermde soorten kan hebben, bestaat in hoofdzaak uit onderstaande werkzaamheden:

- Opschonen terrein/ opruimwerkzaamheden (o.a. verwijderen van beplantingen)
- Slopen van bestaande bebouwingen
- Graafwerkzaamheden m.b.t. o.a. funderingen nieuwbouw
- Bouwen van bebouwingen

4.1.1 Planning

De sloopwerkzaamheden zullen lopen vanaf september 2024, wanneer de bouw van de nieuwe woning plaatst gaat vinden is nog niet bekend. Hieronder de planning van de werkzaamheden in schema, welke een negatief effect kunnen hebben op beschermde soorten flora en fauna:

Werkzaamheden	Periode van uitvoering
Plaatsen mitigerende/permanente maatregelen (3 stuks)	Mei 2024
Opschonen terrein / opruimwerkzaamheden	September 2024
Slopen van bestaande bebouwingen	September 2024
Plaatsen permanente voorziening na sloop (1 stuks)	Oktober-December 2024

4.1.2 Maatregelen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden

Bij aanvang van de sloopwerkzaamheden dient een alternatieve verblijfplaats voor de steenmarter te zijn gerealiseerd (3 stuks voor de sloop en 1 extra na de sloop) en dienen steenmarters uit het gebouw te zijn verdreven. Dit wordt voorafgaand aan de sloop regelmatig gecontroleerd. De volgende mitigerende maatregelen worden getroffen:

- Dekking biedende beplanting en rommel direct rondom de gebouwen wordt verwijderd, zodat er geen geschikte schuil- en verblijfplaatsen rond de gebouwen meer aanwezig zijn.
- Als alternatieve verblijfplaats worden, minimaal 2 maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden, een marter-takkenhoop, een marter-steenhoop en een marter-boomkast gerealiseerd in de groensingel aan de noord- en noordoostkant van het plangebied.

De asbestdaken zullen van zuidwest richting noordoost, voor de voet verwijderd worden, zodat eventuele aanwezige steenmarters voldoende tijd en gelegenheid krijgen om de te slopen bebouwing te ontvluchten en een veilig heenkomen te vinden (in de richting van de nieuw geplaatste voorzieningen).

Figuur 5. Slooprichting zuidwest richting noordoost.

4.1.3 Maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden

Indien bij aanvang van of tijdens de sloopwerkzaamheden toch steenmarters aanwezig blijken te zijn, dienen deze in overleg met een ter zake deskundige alsnog verdreven te worden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de volgende aspecten:

- Het verdrijven mag alleen plaatsvinden buiten de kwetsbare (kraam)periode, die loopt van 1 maart tot 1 augustus. Indien binnen deze periode steenmarters worden aangetroffen, dienen ze met rust te worden gelaten.
- Controle of steenmarters al dan niet aanwezig zijn dient te gebeuren door een deskundige.

4.2 Uitwerking risicoanalyse

In het schema hieronder zijn de belangrijkste werkzaamheden met de daarbij behorende risico's en aanpak samengevat. De risicoanalyse is niet specifiek gericht op een bepaalde periode in het jaar, maar kan algemeen ingezet worden. Per jaargetijde kan beoordeeld worden of risico's aanwezig zijn.

Soort	Type verblijf	Risico	Aanpak
Werkzaamheden	<i>Opschonen terrein / opruimwerkzaamheden</i>		
Vogels	Nesten in beplantingen en kruidachtige vegetatie	Verstoren, beschadigen en doden (jonge) dieren.	Algemeen zorgvuldig handelen: visuele controle, werkrichting + Specifiek zorgvuldig handelen: beschermingszone in acht nemen
Zoogdieren	Verblijfplaatsen in hopen en beplantingen	Verstoren, beschadigen en doden (jonge) dieren.	Algemeen zorgvuldig handelen: visuele controle, werkrichting + Specifiek zorgvuldig handelen: beschermingszone in acht nemen
Vaatplanten	Permanente groeiplaats	Beschadigen	Algemeen zorgvuldig handelen: visuele controle Specifiek zorgvuldig handelen: beschermingszone in acht nemen rondom te beschermen planten
Soort	Type verblijf	Risico	Aanpak
Werkzaamheden	<i>Slopen van bebouwingen</i>		
Vogels	Nesten in- en nabij te slopen bebouwingen	Verstoren, beschadigen en doden (jonge) dieren.	Algemeen zorgvuldig handelen: visuele controle, werkrichting + Specifiek zorgvuldig handelen: beschermingszone in acht nemen
Zoogdieren	Verblijfplaatsen in hopen en beplantingen nabij bebouwingen	Verstoren, beschadigen en doden (jonge) dieren.	Algemeen zorgvuldig handelen: visuele controle, werkrichting + Specifiek zorgvuldig handelen: beschermingszone in acht nemen
Vaatplanten	Permanente groeiplaats nabij bebouwingen	Beschadigen	Algemeen zorgvuldig handelen: visuele controle Specifiek zorgvuldig handelen: beschermingszone in acht nemen rondom te beschermen planten

In alle situaties geldt:

- Algemene zorgplicht is verplicht
- Een activiteit mag nooit leiden tot een bedreiging van een populatie van een beschermde soort in de desbetreffende omgeving ('geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort').

Wanneer tijdens de laatste controlerende voor start werkzaamheden niets verontrustends wordt aangetroffen wat in strijd kan zijn met de Omgevingswet, is de conclusie is een GO voor de voortgang van de werkzaamheden.

4.3 Risicomanagement

Deskundig handelen

De werkzaamheden worden uitgevoerd door een aannemer en bijbehorende onderaannemers. Voor de uitvoering van de werkzaamheden zal de aannemer personeel inzetten, welke in bezit zijn van de benodigde ervaring en certificaten welke benodigd zijn binnen het werkgebied waarbinnen ze werkzaam zijn.

De werkvoorbereider maakt het plan van aanpak. De uitvoerder en voorman geven een werkinstructie aan de betrokken medewerkers en coördineert het zorgvuldig handelen.

Werkinstructie

In het kader van o.a. ISO en VCA worden door de aannemer voorafgaand, aan elke werkronde met risico's op overtreding van de Omgevingswet, het zgn. 'start werk overleg' gehouden. Dat wil zeggen dat de uitvoerder/projectleider vóór aanvang van de werkzaamheden de benodigde instructies geeft aan het personeel dat daadwerkelijk op de werklocatie wordt ingezet, ook coördineert de uitvoerder het zorgvuldig handelen. De voorman zorgt ervoor dat er zorgvuldig wordt gehandeld: realiseert de acties zoals beschreven in het plan van aanpak. Het een en ander zal worden vastgelegd in een verslag en dat verslag wordt aan de opdrachtgever overhandigt.

4.3.1 Zorgvuldig handelen

In het hierboven genoemde 'start-werk overleg' zal het in te zetten personeel nadrukkelijk worden gewezen op het zorgvuldig handelen en omgaan met de Omgevingswet. Hierbij zal de nadruk worden gelegd op de volgende punten:

1. Algemeen zorgvuldig handelen:

- Controle van de informatie in het veld
 - Zijn er nesten van vogels aanwezig/ of alarmerende vogels (dit duidt vaak op aanwezige juveniele)
 - Zijn er zoogdieren/ hollen aanwezig?
 - Lokaliseren groeiplaatsen beschermde vaatplanten
 - Gegevens registreren op onderhoudskaarten (voor later onderhoud van de tuin/ het landschap) en informatie met collega's/ andere belanghebbenden delen
- Geluid
 - Geluid wordt in beschermingszones met eventueel nog aanwezige vogelnesten/ zoogdiervverblijfplaatsen tot een minimum beperkt
- Bodemverdichting
 - De bodemverdichting wordt wanneer nodig geacht zoveel mogelijk tegen gegaan. De insporing zal op plaatsen waar de beschermde soorten voorkomen tot een minimum worden beperkt

- Planning
 - Weekplanning conform planning
- Menselijke aanwezigheid
 - Wordt in beschermingszones met vogelnesten tot een minimum beperkt

2. Specifiek zorgvuldig handelen:

- Aanbrengen van markeringen (tijdelijke beschermingszones)
- Specifieke aanpak binnen deze beschermingszones

Alle bovenstaande aandachtspunten zullen worden omschreven in de specifieke werkinstructies welke de uitvoerder met het in te zetten personeel zal behandelen.

4.4 Verzamelen en uitwisselen van gegevens

Inventarisatie

Tijdens het laatste veldbezoek voorafgaand aan de geplande werkzaamheden, wordt gezocht naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en/of vaste rust- en/ of verblijfplaatsen binnen het projectgebied.

Overdrachtsmomenten

Vóór aanvang van de werkzaamheden zal het werkterrein worden overgedragen aan de aannemer. Uitvoerder zal hiervoor contact opnemen met toezichthouder. Na afronding van de werkzaamheden zal de hoofdaannemer de benodigde gegevens aan opdrachtgever overhandigen.

5. Communicatie gedurende de locatieontwikkeling

5.1 Taakverdeling

Uitvoerder

Uitvoerder/ voorman van de aannemer zal, onder normale omstandigheden, het 1^e aanspreekpunt zijn van toezichthouder op de werklocatie. De uitvoerder/ voorman is ook de eerste in rij, die aanwijzingen geeft aan personeel dat voor de aannemer op werklocatie aan het werk is.

Projectleider

De werkvoorbereider/ projectleider van de aannemer onderhoudt de contacten met opdrachtgever qua financiële afspraken. Projectleider en uitvoerder hebben vrijwel dagelijks contact over de gang van zaken op het werk.

Bij calamiteiten wordt eerst de uitvoerder/ voorman op de hoogte gebracht waarna deze meteen de opdrachtgever (toezichthouder) zal informeren.

De uitvoerder brengt projectleider op de hoogte en deze zal, al dan niet noodzakelijk, nog de benodigde contacten leggen met de diverse betrokken partijen.

5.2 Overlegmomenten

Wekelijks

Uitvoerder onderhoud, minimaal 1x per week, de contacten met toezichthouder. In dit onderhoud zullen algemene zaken bespreken, zoals voortgang etc.

Periodiek

Volgens afspraak zal er eenmaal een bouwvergadering belegd worden met daarbij aanwezig de volgende partijen:

- Toezichthouder(s) opdrachtgever(s)
- Projectleider/ uitvoerder aannemende partij

5.3 Overlegmomenten met onderaannemers

Tijdens de werkzaamheden wordt samengewerkt met onderaannemers. Alle onderaannemers ontvangen het: Mitigatieplan en ecologisch werkprotocol beschermde soorten Graspeel 15 te Zeeland. Deze onderaannemers dienen op dezelfde wijze om te gaan met de regels vanuit de Omgevingswet, eisen vanuit de opdrachtgever(s) en de regels van de hoofdaannemer.

5.4 Calamiteiten

Bij calamiteiten zal er door de aannemer, (door de uitvoerder of de projectleider) meteen contact worden opgenomen met de toezichthouder om het probleem voor te leggen.

Tevens zal de aannemer meteen actie ondernemen om de gevolgen van een evt. calamiteit tot een minimum te beperken.

Te denken valt aan de volgende calamiteiten:

- Schade aan flora en fauna
- Milieuschade t.g.v. bijvoorbeeld slangbreuk van machine
- Schade aan omgeving

Wanneer tijdens werkzaamheden iets ontdekt wordt, bijvoorbeeld de aanwezigheid van een broedende vogel, aanwezigheid van holen/ burchten, mogelijke vaste rust- en (winter)verblijfplaatsen van amfibieën of andere zaken welke nog niet eerder waargenomen zijn, wordt het werk stil gelegd. Dit wordt gemeld aan de uitvoerder. Er wordt een beschermingszone in acht genomen en de werkzaamheden zullen worden hervat.

Een ecooloog zal dan uitsluitel moeten geven of de werkzaamheden op de directe locatie doorgang kunnen vinden, of dat er nader onderzoek nodig is.

6. Andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging)

6.1 Gebruik gedragscode

In de quickscan flora en fauna heeft een toetsing plaatsgevonden op mogelijk gebruik van door het RVO vastgestelde gedragscodes, deze wordt puntsgewijs weergegeven:

- Heeft het werk betrekking op soorten die niet beschermd zijn volgens de Ow?
 - o Nee, steenmarter is een Nationaal beschermde soort binnen de Ow
- Zijn beschermde soorten vrijgesteld voor activiteiten (provinciale vijstelling)?
 - o Nee
- Beschermde soorten waarop volgens uw verwachting uw initiatief, dankzij het treffen van bewezen effectieve maatregelen, geen negatieve effecten heeft en dus overtreding niet aan de orde zal zijn?
 - o Nee, vaste nest- en verblijfplaatsen verdwijnen

6.2 Ander bevredigende oplossing

Op de voormalige te slopen stallen is een asbest dak aanwezig, deze is in slechte staat waardoor delen naar beneden komen en gaten ontstaan. Daarnaast zullen de leegstaande bedrijfsgebouwen, de optie van 'niets doen' leidt tot verder verval en uiteindelijk verval. De ingreep is locatie gebonden. De huidige bebouwing is op leeftijd en heeft geen duurzame functie. Er zijn in dat opzichte geen alternatieven. Onderdeel van voorgenomen nieuwe terrein inrichting is het amoveren van de bebouwingen op het terrein. Voor het tijdstip van uitvoer zijn geen betere alternatieven voorhanden. De werkzaamheden zijn bewust na afloop van de kwetsbare periode van de steenmarter gepland om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. De keuze voor deze periode is het gevolg van vroegtijdige afstemming met de ecooloog. De permanente voorzieningen komen zoveel mogelijk overeen met de huidige verblijfplaatsen wat locatie betreft.

7. Gunstige staat van instandhouding

De gunstige staat van instandhouding voor de steenmarter is binnen het project gegarandeerd. Voor de verblijfplaats van de steenmarter worden binnen het projectgebied 4 nieuwe permanente verblijfplaatsen gerealiseerd. De huidige schuilmogelijkheden en foerageergebied verdwijnen. Er treedt een tijdelijke vermindering van leefgebied op door sloop- en bouwactiviteiten. Na de bouw wordt de planlocatie landschappelijk ingericht waarbij de functionele leefomgeving vergroot/ hersteld wordt. Omdat er voldoende alternatief leefgebied voorhanden is (gefaseerd werken) en buiten de kwetsbare periode wordt gewerkt, leidt het met zekerheid niet tot significante effecten op mortaliteit of voortplanting voor de steenmarter. Het is een tijdelijk effect. Het potentiële verspreidingsgebied na afronding van het project is gelijk aan de huidige situatie.

Het aanbod in de direct omliggende omgeving van het plangebied in de huidige situatie is het functioneel leefgebied met voldoende foerageer- en schuilgelegenheden van steenmarter ruimschoots aanwezig. De nieuwe inrichting zal hierin een bijdrage leveren. De plaatselijke staat van instandhouding is als gunstig te beschouwen. Door de geplande werkzaamheden is er weliswaar sprake van een tijdelijke beperkte verstoring van foerageergebied en dekking rond de huidige verblijfplaatsen, maar dit heeft geen wezenlijk effect op de functionaliteit van de leefomgeving als geheel omdat er voldoende alternatieven in de directe omgeving overblijven. De steenmarter is zeer opportunistisch en zal zich snel aanpassen aan de tijdelijke- en nieuwe situatie.

De trend van regionale steenmarterpopulatie is waarschijnlijk stabiel, hoewel harde cijfers ontbreken. Wel zijn door renovatie- en sloopprojecten waarschijnlijk minder potentieel geschikte gebouwen beschikbaar voor steenmarters, waardoor het creëren van mogelijkheden in nieuwbouw- of renovatieprojecten in het algemeen noodzakelijk is om cumulatieve effecten zoveel mogelijk teniet te doen. Onder andere is daarom gekozen om royaal permanente vervangende voorzieningen te realiseren waardoor de mogelijkheden voor steenmarters in feite niet beperkt worden t.o.v. de huidige situatie. Gezien bovenstaande bevindingen blijft de lokaal gunstige staat van instandhouding gegarandeerd.

8. Wettelijk belang

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het wettelijke belangen:

1. Volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociaal of economische belang en gunstige effecten op het milieu
2. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Het dak van de bebouwingen bestaat geheel uit asbestplaten. De asbest is in de huidige staat al beschadigd en verweerd en vormt daarmee een risico voor de gezondheid van omwonenden. Het is dan ook van belang dat het asbest verwijderd wordt om te voorkomen dat op termijn asbestdeeltjes zich in de omgeving gaan verspreiden (volksgezondheid). Door de slechte staat van de voormalige stallen (instortingsgevaar/ openbare veiligheid) en het omliggende terrein, bestaat het risico op gezondheidsproblemen.

Naast dit wettelijk belang is er tevens sprake van een groot openbaar belang, namelijk voorzien in de toenemende behoefte aan woningen en daarmee bij te dragen aan o.a. beperking van klimaatverandering zoals vastgelegd in zowel landelijke als Europese doelstellingen. Voor de steenmarter is deze verduurzaming echter geen wettelijk geldig belang, maar maatschappelijk is het van grote betekenis.